

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/111/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120226598
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6120226598.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, D. E., zast.: Občianske združenie Pomoc a Ochrana Ľudom, IČO: 51 563 193, so sídlom Trakovice 158, o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13Csp/9/2020-174 zo dňa 15. augusta 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil aplikáciou 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 525 ods. 1, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „Občiansky zákonník“), § 7 ods. 1, § 11 ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluva (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018 uzavretou medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu. Postupca uzatvoril so žalovaným Zmluvu č. 5044522997 zo dňa 10.7.2013, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu (ďalej len „VOP“) a na základe ktorej postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky ich čerpania, splácania, neplnenia zmluvných povinností a ďalšie sú upravené v Zmluve a VOP. Výzvou zo dňa 5.10.2017 vyzval postupca žalovaného na úhradu omeškaných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Listom zo dňa 23.11.2017 postupca z dôvodu, že žalovaný neplnil splátky v stanovených termínoch, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 22.11.2017 a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy do 15 dní. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 11.866,40 eur (pozostávajúca z istiny vo výške 8.428,99 eur, riadneho úroku vo výške 2.723,02 eur, úroku z omeškania vo výške 630,34 eur, z poplatkov vo výške 84,05 eur). Žalovaný po postúpení pohľadávky nevykonal žiadnu úhradu. Žalovaná suma vo výške 3.000 eur pozostáva z neuhradenej istiny. Zvyšnú časť dlžnej istiny vo výške 5.428,99 eur, riadneho úroku vo výške 2.723,02 eur, úroku

z omeškania vo výške 630,34 eur a poplatkov vo výške 84,05 eur si žalobca v konaní neuplatňuje. Dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky si však žalobca uplatňuje úrok z omeškania počnúc dňom 18.12.2018.

4. Právne prvoinštančný súd uzavrel, že žalobu bolo dôvodné zamietnuť. Právny vzťah založený zmluvou o splátkovom úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 657 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch), keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 2 písm. a/ a b/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Keďže žalovaný v konaní namietal aktívnu legitímáciu žalobcu, pristúpil okresný súd k skúmaniu splnenia podmienok prevoditeľnosti uplatnenej pohľadávky, a to vzhľadom na požiadavku § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch podmieňujúcu prevoditeľnosť pohľadávky jej splatnosťou, ktorú žalovaný vyvodzuje od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Keďže žalobca neuviedol dostatočné množstvo skutkových tvrdení potrebných pre zistenie splnenia podmienok pre postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyzval ho súd na ich doplnenie. Napriek uvedenému žalobca svoje skutkové tvrdenia v dostatočnom rozsahu nedoplnil (neuviedol, kedy sa žalovaný dostal do omeškania, koľko splatných splátok žalovaný neuhradil, preto nebolo možné zistiť, či uplynuli 3 mesiace od splatnosti omeškanej splátky, ako aj to, či bol žalovaný súčasne, v lehote nie kratšej ako 15 dní, upozornený na uplatnenie tohto práva). Z dôvodu nepreskúmateľnosti splnenia podmienok pre postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nebolo možné zo strany súdu dospieť k záveru o platnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

5. Žalobca (a to aj napriek výzve okresného súdu) k splneniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch uviedol, že predmetnú povinnosť si plnil posudzovaním údajov obsiahnutých v potvrdení o príjme zo závislej činnosti, bez bližšieho vysvetlenia. Zo strany žalobcu tak neboli tvrdené a preukazované také skutočnosti, ktoré by súdu umožňovali dospieť k záveru o postupe súladnom s § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ preto podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Neplatné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj nemožnosť veriteľa vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru má za následok nenaplnenie výnimiek zo zákazu previesť pohľadávku vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. V dôsledku toho nemožno považovať postúpenie pohľadávky za platné, a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie.

6. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko mal žalovaný v konaní plný úspech, preto mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol jeho zmenu vyhovením žalobe, resp. jeho zrušenie a vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Argumentoval, že nemožno prijať právny záver, podľa ktorého by si žalobca bremeno tvrdenia, resp. dôkazné bremeno v tomto konaní nesplnil. Žalobca počas konania aktívne reagoval na výzvu okresného súdu a vyjadril sa k omeškaniu a splneniu podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti aj na pojednávaní. Žalobcove tvrdenia v tejto časti spornými neboli – skutkové tvrdenia o omeškani dlžníka s plnením splátok žalovaný nepoprel. Žalovaný poprel skutkové tvrdenia tým spôsobom, že popiera všetky žalobcove tvrdenia. Takéto popretie však nie je kvalifikované a nie sú s ním spojené účinky popretia skutkových tvrdení protistrany. Nie je dôvod, pre ktorý by mal žalobca (o to viac súd) dohľadávať, či skúmať vyjadrenie žalovaného. Inak povedané poprel aj to, že uzatvoril niekedy zmluvu s postupcom, ale nenavrhol vykonať znalecké dokazovanie, pričom na pojednávaní udával konkrétne dôvody, pre ktoré má byť platne uzatvorená zmluva bezúročná (čiže účelovo). Nakoľko

civilný sporový poriadok vyžaduje kvalifikované popretie skutkových tvrdení, ku ktorému zo strany žalovaného nedošlo, bol to práve a výlučne okresný súd, ktorý spochybňoval tvrdenia žalobcu, čím porušil žalobcovo právo na spravodlivý súdny proces. Žalobca si preukázateľne bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazné splnil (poukaz na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 155/2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/43/2020). Žalobca má za to, že celým radom listinných dôkazov preukázal skutočnosť, že žalovaný bol v čase vyhotovenia jednotlivých výziev v omeškaní a že postupca mal splnené všetky podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Napadnutý rozsudok vníma aj ako arbitrárny a prekvapivý, nemajúc oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalobca zastáva názor, že postupca v posudzovanom prípade vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadal o zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku neplnenia splátok riadne a včas v súlade s § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (23.11.2017) v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Z úverovej zmluvy, platobnej histórie ako aj z tvrdení žalobcu vyplýva, že žalovaný titulom úveru mal uhrádzať pravidelné mesačné splátky vo výške 312,99 eur vždy k 15. dňu v mesiaci, pričom v čase pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti (do 23.11.2017) bol celý jeden rok v omeškaní, kedy poslednú splátku uhradil naposledy titulom zmluvy dňa 15.11.2016. Žalovaný od novembra 2016 nesplácal úver riadne a včas, už v apríli 2017 mal veriteľ splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a mohol (nemusel) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. V konaní nebolo sporným, že postupca žalovaného výzvou zo dňa 5.10.2017 v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyzýval, aby uhradil 3.521,24 eur s tým, že v prípade ak k úhrade nedôjde, postupca je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Nakoľko sa platobná disciplína žalovaného neobnovila, po upozornení na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a po uplynutí ochrannej 15 dňovej lehoty mohol veriteľ pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Následne podaním zo dňa 23.11.2017 postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vzhľadom k tomu, že podľa zmluvy bola dohoda o splátkach stanovená k 15. dňu v kalendárnom mesiaci, mohol tak učiniť len pre splátku bezprostredne predchádzajúcu tomuto podaniu, t. j. neuhradenú a splatnú splátku zo dňa 15.11.2017 – a súčasne možno konštatovať, že k uplatneniu tohto práva došlo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (žalovaný bol v dlhšom ako 3 mesačnom omeškaní s plnením splátok – reálne vyše roka – a zároveň bol postupcom upozornený na možnosť uplatnenia tohto práva). Poukaz na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/11/2020. Citoval § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorých je podľa žalobcu zrejmé, pokiaľ veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným z uvedených spôsobov podľa § 7 ods. 1, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak však veriteľ posudzoval bonitu jedným zo spôsobov uvedených v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (ako v prejednávacom prípade), potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností (resp. nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu povinností veriteľa posudzovať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou) podľa ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zákonodarca v právnej norme uviedol slovo „alebo“. Ide o výrokovú spojku (disjunkciu), ktorá v právnej logike predstavuje vylučovací vzťah dvoch hypotéz. V konaní tvrdil a tvrdí, že postupca bonitu žalovaného riadne skúmal (toto vyplýva aj Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, konkrétne čl. 2, ods. 2.2 písm. b/). V zmysle článku III. bod 1 dlžník súhlasil so sprístupnením a poskytnutím všetkých údajov o všetkých úverov a bankových zárukách poskytnutých dlžníkovi (...) údajov o svojej bonite a dôveryhodnosti z hľadiska splácania úverov a bankových záruk(...). V zmysle článku III. Zmluvy bod 2. dlžník podpisom zmluvy udelil prevádzkovateľovi SRBI, súhlas aby prostredníctvom prevádzkovateľa poskytol oprávneným užívateľom informácie aj o bonite a dôveryhodnosti dlžníka z hľadiska splácania(...). Dňa 10.7.2013 rovnako žalovaný poskytol Potvrdenie o príjme zo závislej činnosti ako žiadateľ o úver, ktoré tvorí súčasť súdneho spisu, tiež bol súdu doručený dôkaz (printscreen) z bankovej databázy (SRBI) postupcu. Postupca postupoval pri poskytovaní úveru v súlade s ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo vyplýva z vykonaného dokazovania, na základe čoho súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak dospel k záveru o opaku (poukaz na uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2021, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/233/2019). Žalovaný poprel skutočnosti o skúmaní bonity len všeobecne, teda skutkové tvrdenia žalobcu boli nesporné. K podpisu úverovej zmluvy došlo dňa 10.7.2013, kedy neexistovali ani konkrétne opatrenia Národnej banky Slovenska vo vzťahu k postupom jednotlivých bánk pri skúmaní bonity klientov (Odporúčanie NBS č. 1/2014 je platné od 1.11.2014 a malo byť implementované od 1.3.2015). Napriek tejto skutočnosti postupca skúmal bonitu oboma zákonom predpokladanými spôsobmi.

8. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (v § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, keďže rozsudok je vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobu zamietol (zaplatenie sumy 3.000,- eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.000,- eur od 18.12.2018 do zaplatenia), II. výrokom priznal žalovanému nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia ohľadom ne/skúmania bonity (tak ako táto – rozumej argumentácia – vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

12. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

13. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 10.7.2013 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovaným ako dlžníkom zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v sumu 15.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach á 312,99 eur mesačne, vždy k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Listom zo 5.10.2017 Slovenská sporiteľňa, a.s. vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 3.521,24 eur v lehote 15 dní od doručenia výzvy s tým, že v prípade neuhradenia je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Listom zo dňa 23.11.2017 Slovenská sporiteľňa, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 22.11.2017 a vyzvala žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní (doručené žalovanému dňa 4.12.2017). Dňa 17.12.2018 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca a žalobca ako postupník uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou postupca postúpil na postupníka pohľadávky spolu s príslušenstvom a právami s nimi spojenými, pričom v zmysle prílohy k zmluve bola na postupníka postúpená aj pohľadávka voči žalovanému uplatnená v tomto konaní. Písomnosťou zo dňa 3.1.2019 bolo žalovanému postupcom oznámené postúpenie pohľadávky na žalobcu. Podľa potvrdenia o príjme zo dňa 10.7.2013 (čl. 117) je výška priemerného mesačného príjmu žalovaného v sume 1.018,- eur. Z úverového registra žalovaného (na čl. 167) vyplýva (aj), že ide o súhrnné informácie od 3.11.2011 do 8.9.2015.

14. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

15. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

17. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Odvolací súd uvádza, že vyššie uvedené ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ukladá povinnosť veriteľom v predzmluvnom vzťahu so spotrebiteľom skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Účelom predmetného ustanovenia je zabrániť v poskytovaní úverov spotrebiteľom ako slabšej zmluvnej strane, ktorých finančné možnosti neumožňujú splácanie úveru. Veriteľ, ktorý poskytuje spotrebiteľský úver je povinný vynaložiť aktívne úsilie, posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, a to na základe relevantných a aktuálnych informácií získaných jednak od spotrebiteľa a jednak získaných vlastnou činnosťou, napr. z bankového/nebankového registra, dopytom na Sociálnu poisťovňu. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne z pohľadu návratnosti úveru a z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov (účelom citovaného ustanovenia je tak ochrániť spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvy a vyrovnať tak faktickú nerovnováhu vznikajúcu v právnom vzťahu medzi spotrebiteľom a dodávateľom).

19. Zákon o spotrebiteľských úveroch je transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica č. 2008/48/ES“), ktorou sa v čl. 8 uložilo členským štátom zabezpečiť, aby veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdil úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. V zmysle ods. 4 preambuly uvedenej smernice by mali členské štáty prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity, a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

20. Sankcia za porušenie povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa bola do zákona o spotrebiteľských úveroch zavedená novelou účinnou ku dňu 1.1.2013, pričom v zmysle § 11 ods. 2 zákona

o spotrebiteľských úveroch je sankcia odstupňovaná podľa závažnosti porušenia povinnosti poskytovateľom spotrebiteľského úveru a to, ak veriteľ nekoná s odbornou starostlivosťou, sankciou je strata oprávnenia veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a v prípade, že konanie veriteľa má intenzitu hrubého porušenia povinností (§ 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), sankciou je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

21. Zákon o spotrebiteľských úveroch nedefinuje, čo treba rozumieť pod pojmom odborná starostlivosť. Tento pojem je však vymedzený v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, a to v § 2 písm. u). Podľa tohto ustanovenia sa odbornou starostlivosťou rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Pod pojem hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona potrebné rozumieť, posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov alebo registra o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Za hrubé porušenie povinnosti možno považovať taktiež posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

22. Vzhľadom na uvedené ustanovenie možno od žalobcu (resp. od jeho právneho predchodcu) ako veriteľa požadovať preukázanie bonity klienta, teda v uvedenom prípade bolo na žalobcovi ako veriteľovi, aby preukázal, že si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov splnil, teda, že si v uvedenom prípade splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

23. Odvolací súd v predmetnej veci vzhľadom na odvolaciu námietku žalobcu preskúmal splnenie povinnosti žalobcu v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, či žalobca, resp. jeho právny predchodca ako veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou (resp. či v danom prípade nešlo o hrubé porušenie povinností podľa uvedeného ustanovenia).

24. Žalobca v odvolaní tvrdil, že jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 7 ods. 1 zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá, o čom v konaní doložil aj relevantné dôkazy. Žalobca v priebehu prvoinštančného konania, ako aj odvolacieho konania, poukazoval na to, že pri skúmaní bonity žalovaného vychádzal jeho právny predchodca z informácie o príjme žalovaného a z úverového registra žalovaného. Odvolací súd obdobne ako súd prvej inštancie však má za to, že len z týchto údajov uvedených v predmetnej listine nemohol žalobca, resp. jeho právny predchodca ako veriteľ úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaného a teda takýto postup nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie právneho predchodcu žalobcu bolo považované za skúmanie bonity žalovaného, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby právny predchodca žalobcu skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaného, ako napr. jej celkovú zadlženosť, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., si teda právny predchodca žalobcu nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného potrebnej pre posúdenie jeho schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Právny predchodca žalobcu nezisťoval ani len rodinný stav žalovaného, a z toho vyplývajúcu vyživovaciu povinnosť, v konaní nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu taktiež zisťoval jednotlivé výdavky žalovaného spotrebiteľa (bola zisťovaná len suma splátky úveru). Zároveň úverový register žalovaného na čl. 167 obsahuje súhrnné údaje informácie od 3.11.2011 do 8.9.2015, pričom úver bol uzavretý dňa 10.7.2013, teda údaje neboli zisťované pred uzavretím úverovej zmluvy.

25. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nespnení si povinnosti žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.

26. Odvolací súd uvádza, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 zákon o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov na splácanie úverov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

27. Veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných a z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

28. Ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa je nutné vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciu cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Keďže právny predchodca žalobcu v súvislosti s overovaním bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, v počte vyživovacích povinností, výške celkového objemu jeho výdavkov vrátane overenia jeho schopnosti úver splácať z verejne dostupných registrov, ani nevykonal lustráciu cez príslušné databázy pred uzavretím zmluvy, došlo tak k naplneniu hypotézy právnej normy uvedenej v ustanovení § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie právneho predchodcu žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinností overiť si schopnosť veriteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V predmetnej veci právny predchodca žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.11.2017 oznámil žalovanému, že v dôsledku omeškania splátky viac ako tri mesiace vyhlasuje mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy o úvere. Uvedené zosplatenie úveru však podľa odvolacieho súdu nebolo na základe vyššie uvedených skutočností platné. Následne bola dňa 17.12.2018 pohľadávka z predmetnej zmluvy o úvere postúpená zo Slovenskej sporiteľne a.s. (právny predchodca žalobcu) na žalobcu. Pre platnosť postúpenia sa však okrem iného vyžaduje preukázanie splnenia podmienky v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch teda, že predmetom postúpenia bola pohľadávka o zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne jeho konečnej splatnosti, respektíve, že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie odbornej starostlivosti v zmysle § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol oprávnený predčasne zosplatiť,

potom zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pred postúpením pohľadávky predmetný úverový vzťah neukončil platne, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku nie je na strane žalobcu splnená podmienka aktívnej vecnej legitímácie. Záver súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu je správny.

29. Žalobca namietal, že žalovaný nepoprel kvalifikovane tvrdenia žalobcu vo vzťahu k skúmaniu bonity (žalovaný poprel všetky tvrdenia žalobcu), k uvedenému odvolací súd uvádza, že preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho rozhodnutia. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamietla (v danej veci žalovaný výslovne namietal vecnú legitímáciu žalobcu v spore – poznámka odvolacieho súdu). V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora EÚ (druhá komora) zo dňa 5.3.2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. c/a GK), zo záverov ktorého vyplýva, že čl. 8 a 23 Smernice č. 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnym súdom ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v čl. 8 predmetnej smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného čl. 8 a 23 Smernice č. 2008/48/ES sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

30. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/194/2021 zo dňa 31.1.2023, z ktorého vyplýva, že zásada koncentrácie konania sa uplatňuje výlučne v sporovom konaní. Jej použitie v sporoch s ochranou slabšej strany je však limitované. Zo základného princípu zakotveného v čl. 6 Základných princípov CSP vyplýva, že ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu, je prípustné modifikovať všeobecné pravidlo, že strany sporu majú možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany v rovnakej miere. Slabšia strana (vo význame ustanovení § 290 až 323 CSP) je zvýhodnená pri realizácii tohto procesného práva. Procesné úkony slabšej strany nepodliehajú sudcovskej koncentrácii konania, zákonná koncentrácia v materiálnom význame de facto existuje aj v konaniach s ochranou slabšej strany (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 579 s., 584 s.).

31. Vyššie uvedená skutočnosť, ohľadne posudzovania bonity (žalovaného) vo vzťahu k aktívnej legitímácii posudzovaná súdom prvej inštancie, predstavuje jednu zo základných podmienok konania. Predmetný materiálny princíp CSP umožňuje súdu preskúmať všetky skutočnosti prejednávanej veci, ktoré môžu mať za následok vyhodnotenie o nedostatku vecnej legitímácie.

32. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku vrátane II. výroku o náhrade trov konania (nenapadnutého osobitnou odvolacou argumentáciou), ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP potvrdil (keď nezistil dôvodnosť odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP).

33. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu predovšetkým smerujúcu k záveru o neplatnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

34. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

36. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

37. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalovanému nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).